

Na osnovu člana 29. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), federalni ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK

O NAČINU OBAVLJANJA OBAVEZNE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se način sprovođenja obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje pojava zaraznih bolesti, te suzbijanja širenja zaraznih bolesti.

Član 2.

Dezinfekcijom se smatraju postupci uništavanja patogenih mikroorganizama na površini tijela, na predmetima, materija- lima ili u prostoru.

Dezinsekcijom se smatraju postupci suzbijanja artropoda (člankonožaca) koji mogu prenijeti uzročnike zaraznih bolesti, izazvati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su nametnici odnosno uznemirivači.

Deratizacijom se smatraju postupci uništavanja štakora i miševa te drugih mišolikih glodavaca koji prenose uzročnike zaraznih bolesti ili su rezervoari njihovih uzročnika.

Član 3.

Obavezna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija obavlja se kao preventivna i protuepidemijska.

Član 4.

Obavezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija sprovodi se na osnovu programa mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Obavezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija sprovodi se povremeno prema epidemiološkim i sanitarno-higijenskim indikacijama, a obavezu njene sprovedbe određuje tijelo uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije.

II. NAČIN OBAVLJANJA OBAVEZNE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

Član 5.

U naseljenim područjima i nacionalnim parkovima ne smije se koristiti metoda toplog zamagljivanja iz aviona.

Ukoliko se prilikom obavljanja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije koriste fumiganti (otrovi koji djeluju u obliku plina), moraju biti ispunjeni slijedeći uslovi:

1. Ekipe za fumigaciju mora brojiti najmanje tri člana. Vođa ekipe za fumigaciju mora imati najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima fumigacije. Prilikom obavljanja fumigacije mora biti prisutan doktor medicine zaposlen kod izvođača radova.

2. Na mjestu fumigacije mora se nalaziti dovoljan broj plinskih maski s odgovarajućim filterima, dva izolaciona aparata i komplet prve pomoći s uputama za prvu pomoć i medicinsku pomoć, uređaj za detekciju plinova sa dovoljnim brojem odgovarajućih indikatorskih cjevčica za plinove te aparat za davanje kisika.

3. Pravna ili fizička osoba čiji zaposlenici provode fumigaciju obavezno izvještava pisanim putem nadležnu zdravstvenu ustanovu s djelatnošću hitne medicinske pomoći, kantonalnu sanitarnu inspekciju i nadležnu policijsku upravu najmanje 24 sata prije puštanja plina, pri čemu obavezno navodi vrstu i koncentraciju plina koji se primjenjuje, dan i sat puštanja plina, dan i sat početka provjetravanja te pravila ponašanja tokom i nakon fumigacije objekata koje uručuje uz potpis vlasniku fumigiranog objekta. U luci obvezno treba obavijestiti lučku kapetaniju i graničnu sanitarnu inspekciju. Ekipa za fumigaciju mora biti dostupna i u stalnoj pripravnosti do završetka fumigacije.

4. Objekt u kojem se provodi fumigacija mora biti slobodan od osoba te fizički odvojen od objekata u kojima borave ljudi. Pred primjenu plina na objekat se obavezno postavljaju oznake, koje noću moraju biti uočljive i osvijetljene, a prilazni put mora biti pregrađen konopcem. Na oznakama na bijeloj podlozi crnim slovima treba pisati: POZOR OTROV! ZABRANJEN PRISTUP! OTROVNI PLIN! FUMIGACIJA (vrsta plina) te znak mrtvačke glave. Objekt mora biti pod neprekidnom čuvarskom službom od časa puštanja plina do završetka provjetravanja.

5. Na slobodnom otvorenom prostoru rizičnim područjem se smatra prostor unutar šest metara od fumigiranog objekta. Rizični prostor mora biti slobodan od ljudi čitavo vrijeme fumigacije, do kraja provjetravanja. U rizičnom području dozvoljen je boravak samo s odgovarajućom zaštitnom maskom ili izolacijskim aparatom.

6. Kod prozračivanja u naseljenom mjestu straža se udaljuje najmanje 30 metara od objekta. Zaustavlja se prolaz pješaka i vozila te određuje zatvaranje prozora na svim susjednim zgradama unutar 30 metara udaljenosti u trajanju od najmanje dva sata od trenutka ispuštanja plina. Za vrijeme prozračivanja u objektu i prostoru 30 metara od njega dozvoljeno je boraviti samo sa propisnom zaštitnom opremom. Rad sa fumigantima mora biti u skladu sa propisom koji se odnosi na otrove.

7. Ponovni ulazak u fumigirani objekt po završetku provjetravanja dopušten je tek nakon stručne provjere rezidua plina.

Pisano odobrenje za ponovni ulazak u fumigirani objekt daje vođa ekipe za fumigaciju te obavezno upisuje vrijeme, mjesto i nađene koncentracije rezidua plina u objektu.

Nadležni sanitarni inspektor provjerava da li su ispunjeni uvjeti propisani u tački 1-7. stava 2. ovog člana te ukoliko utvrdi da nisu, zabranit će provođenje fumigacije.

Član 6.

Prije početka obavljanja dezinfekcije i dezinsekcije u objektima u kojima se nalaze namirnice, treba zaštititi namirnice od mogućeg onečišćenja, kao i primijeniti pesticide koji ne ostavljaju mirise na prehrambenim proizvodima.

Pri obavljanju deratizacije u prostorima u kojima se obavlja proizvodnja ili promet namirnica treba otrovne meke postaviti u posebno zaštićenim, zatvorenim i označenim kutijama uz vođenje evidencije o šemi postavljanja, da se namirnice zaštite od slučajnog ili namjernog onečišćenja.

Ako se deratizacija obavlja u objektima u kojima se nalaze rasute namirnice, treba sakupiti ostatke meka nakon provedbe postupka deratizacije.

Deratizacijska sredstva druge generacije treba postavljati u zatvorene kutije ili vezane na žicu (kanalizacijski sustavi, riječne i morske obale, nasipi) ili postavljene po šemi, nedostupne domaćim životinjama, te ih sakupiti i neškodljivo uništiti nakon sprovedenog postupka deratizacije.

Član 7.

U sprovedbi mjera deratizacije dopuštena je primjena akutnih rodenticida koji zahtijevaju obične mjere opreza; crveni morski luk, norbormid i cink fosfid.

Akutni rodenticidi koji zahtijevaju najveću opreznost (natrijev fluoroacetat, fluorocetamid i strihinin) mogu se primijeniti samo u slučaju epidemije kuge, bjesnila, ili posebno opasnih kužnih bolesti, a odluku o njihovoj primjeni donosi Federalno ministarstvo zdravstva.

U Federaciji Bosne i Hercegovine zabranjena je uporaba sljedećih rodenticida: arsenov trioksid, fosfor, talium sulfat, ANTU i Gofacid.

Član 8.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, odgovorne su za ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravlje stanovništva i čovjekova okolina od onečišćenja, trovanja i nanošenja šteta.

Insekticidi (pesticidi) se mogu koristiti jedino u koncentraciji i na način propisan i otisnut na pakovanju.

Član 9.

Federalni ministar zdravstva će na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika donijeti uputstvo:

- o metodama, sredstvima, tehnikama aplikacije i rokovima obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
- o mjerama za sprječavanje trovanja;
- o metodama, sredstvima i opremi za pružanje prve pomoći u slučaju trovanja te upute za primjenu medicinske pomoći u slučaju otrovanja.

Član 10.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti propisi koji su uređivali, do dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, ovu oblast na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana nakon objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-37-362/06
25. septembra 2006. godine
Sarajevo

Ministar
prim. dr. **Vjekoslav Mandić**, s. r.